

Reactie op de internetconsultatie over de regeling STAP (Stimulering Arbeidsmarkt Positie)

Leidschendam , 30 augustus 2019

Algemeen

De STAP-regeling komt in plaats van de huidige fiscale scholingsaftrek. Wij zijn daar niet blij mee, omdat bij de fiscale scholingsaftrek wel degelijk verbeteringen mogelijk waren. De grootste bezwaren tegen de concept-STAP-regeling (ook ten opzichte van de huidige fiscale scholingsaftrek) zijn:

- toetsing en bewijslast zijn te complex: de huidige regeling verloopt via de belastingaangifte en betreft teruggave van gemaakte kosten achteraf. Maar de toetsing en bewijslast in de nieuw voorgestelde regeling is een stuk complexer en uitgebreider. Dat ontmoedigt met name gebruik door de doelgroep van opleidingen op MBO-niveau, terwijl dat nu juist de doelgroep is die beter bereikt moet worden;
- budget is te laag: het maximale bedrag van de huidige fiscale scholingsaftrek is € 15.000. Voor de STAP-regeling geldt een maximum van € 1000. Dat is (te) weinig als je een volwaardige opleiding wilt volgen. Een gemiddelde vakopleiding, bijvoorbeeld in de handel, kost €2000 tot €2500.
- De voorgestelde uitvoeringsorganisatie UWV staat te ver af van werkenden: werkenden beschouwen het UWV als organisatie waar je (noodgedwongen) aanklopt bij baanverlies.

Specifiek

De bestedingsmogelijkheden van het budget:

- OCW erkend diploma of certificaat: De supermarktbranche kent een eigen opleidingshuis, te weten het CBL Opleidingshuis. Hierin wordt nauw samen gewerkt met ROC's en HBO-instellingen. Zij leiden op tot een dergelijk diploma in de initiële route. Nog onduidelijk is of dit straks ook geldt voor het aanbod voor werkenden, post- initieel. Met name gaat het er om of voor de STAP-regeling de samenwerking op het niveau van instituten of op het niveau van iedere individuele training moet worden aangetoond. De STAP-regeling lijkt straks per persoon te gelden, dus op het niveau van een individuele training en opleidingstraject.
- NRTO-keurmerk: ogenschijnlijk is sprake exclusiviteit van opleidingen met een NRTO-keurmerk. Een eerste verkenning onder ruim 1.200 vaktechnische opleiders toont aan dat slechts 3% bij NRTO is aangesloten (wel veel grote opleiders). Veel instituten geven aan er bewust voor gekozen te hebben om hun aanbod niet onder een keurmerk aan te bieden. Deze worden vaak als bureaucratisch ervaren. Bovendien zijn er nog tal van andere keurmerken (zoals: CEDEO, VETRON, NIL, EXIN, NIMA, VOI, SNRO, ...). Op welke wijze wordt tegemoet gekomen aan opleidingen met een ander of geen keurmerk?
- Branche-erkende opleidingen kunnen in aanmerking komen voor de STAP-regeling. Stevig vraagstuk is nog de aanleg van een register van branche erkende opleidingen. Op welke wijze krijgt deze straks gestalte?
- Afhankelijkheid van de deelnemer van de opleider bij de verantwoording art.17; nergens staat aangegeven op welke wijze de opleider de verplichtingen tot verantwoording moet invullen en op welke wijze de deelnemer daarop controle kan uitvoeren. Dit is een belangrijk aandachtspunt dat verdere verduidelijking en uitwerking behoeft.
- Een afronding van de scholingsactiviteit moet plaatsvinden door diploma, certificaat of een aanwezigheidspercentage van 80%. Vooral dit laatste lijkt nieuwe vormen van leren, bijvoorbeeld digitaal of door middel van e-learning, uit te sluiten. Op welke wijze wordt hier mee omgegaan en op welke wijze wordt dit nieuwe leren wel gefaciliteerd?

Uitvoering door UWV:

Het is te betreuren dat vooralsnog is gekozen voor UWV als uitvoeringsorganisatie. Dit is een organisatie, waar werkenden naar toe gaan als ze een probleem hebben op het terrein van werk of

inkomen. Ambitieuze werknemers zullen een zekere drempel ervaren om over een STAP-budget in contact te treden met UWV. Dit geldt in het bijzonder wanneer ook het flankerend beleid i.h.k.v. deze regeling i.c. het scholingsadvies bij UWV zou worden belegd. Wij gaan er dan ook vanuit dat dit niet het geval zal zijn. Scholingsadvies veronderstelt immers kennis van sectoren en beroepen. Onze ervaring leert dat deze specifieke kennis niet (meer) bij het UWV beschikbaar is.

Samenhang bestaande regelingen:

- De samenhang met derdengeld stromen en private budgetten wordt weliswaar aangestipt doch niet helder uitgewerkt. De inzet van een privaat budget, bijvoorbeeld door leerrekening of POB-budget lijkt te prevaleren boven het STAP-budget (zie toelichting bij art. 4). Daardoor zou een STAP-budget als een tekortfinanciering kunnen worden ingezet, eerst na een toekenning van een privaat budget. Daarbij moet echter wel worden bedacht dat de criteria voor toekenning van private budgetten kunnen afwijken. Hierdoor kan het gebeuren dat een werkende meent door combinatie van budgetten een opleiding (deels) te kunnen financieren, maar blijkt dat in de praktijk niet te kunnen.
- Een kritische succesfactor van veel privaat budget is overigens dat deze eenvoudig, transparant en consistent is in de uitvoering. Er worden zo min mogelijk bureaucratie en uitsluitingen toegepast. Uiteraard blijven wij bereid om onze inzichten en ervaringen hieromtrent te delen.
- Er worden op dit moment door diverse sectoren initiatieven genomen om werknemers te stimuleren zich te blijven scholen. Een voorbeeld is de Supermarktlerrekening die is afgesproken in de VGL-cao en de cao Levensmiddelenbedrijf. Versnippering over welke scholing onder welk budget valt, moet worden vermeden.